

Priročnik Dobrih Praks

Tourism Resilience Education in Digital Security

Co-funded by
the European Union

VSEBINA

UVOD.....	2
METODOLOGIJA.....	3
DOBRE PRAKSE PO DRŽAVAH	4
3.1 Sinteza: Najrelevantnejše in prenosljive prakse	8
3.2 Meddržavna sinteza: Ključne dobre prakse v TREADS po državah	9
3.3 Priporočila za izvajanje	11
PRAKTIKE POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA NA PODROČJU KIBERNETSKE VARNOSTI PO DRŽAVAH	12
4.1 Slovenija.....	12
4.2 Grčija	13
4.3 Španija	14
4.4 Italija	16
ZAKLJUČEK.....	19

SEZNAM SLIK

Tabela 1: Najrelevantnejše dobre prakse za izvajanje	17
--	----

Hitra digitalizacija turističnega in gostinskega sektorja prinaša pomembne priložnosti, hkrati pa naraščajoča kibernetiska tveganja. Za krepitev odpornosti proti tem digitalnim grožnjam je potrebna posodobljena mešanica znanj in spretnosti za izvajalce poklicnega izobraževanja in usposabljanja, študente, mala in srednje velika podjetja ter strokovnjake s področja turizma. Projekt TREADS se odziva z izbiro in spodbujanjem praks, ki krepijo digitalno ozaveščenost, kibernetisko varnost in kakovost v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (VET), kar je neposredno usklajeno s potrebami trga in sektorja.

Ta priročnik združuje in analizira najučinkovitejše dobre prakse v smislu A) organizacije dogodkov in dejavnosti na ravni držav, katerih cilj je ozaveščanje o poklicnem izobraževanju in usposabljanju, B) izvajanja Evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (EQAVET) in C) orodij, vključno z digitalnimi, in drugih praks za profesionalni razvoj učiteljev/trenerjev, opredeljenih v okviru WP2/A2 in WP2/A3, s poudarkom na njihovi ustreznosti, uporabnosti in prenosljivosti v partnerskih državah (Grčija, Španija, Italija, Slovenija). Njegov namen je zagotoviti praktičen in vpogleden vir za ponudnike poklicnega izobraževanja in usposabljanja, učitelje in deležnike, osredotočene na krepitev poklicnega izobraževanja in usposabljanja v turističnem sektorju. Z deljenjem preizkušenih strategij za promocijo poklicnega izobraževanja in usposabljanja priročnik podpira prizadevanja za povečanje vpisa, izboljšanje ustreznosti učnih načrtov in vzpostavitev močnejših povezav med izobraževanjem in industrijo. Ker je turistični sektor vse bolj odvisen od digitalnih tehnologij, je bistvenega pomena opremiti bodoče strokovnjake z veščinami za prepoznavanje in obvladovanje digitalnih tveganj. Ta kombiniran pristop zagotavlja, da delovna sila ni le usposobljena v turizmu, temveč je tudi pripravljena prispevati k odpornemu in varnemu digitalnemu okolju.

Metodologija, uporabljena v WP2/A2 in WP2/A3, je obsegala:

Partnersko usmerjena **identifikacija nacionalnih dobrih praks** za digitalno preobrazbo, ozaveščanje in strokovni razvoj v poclicnem izobraževanju in unposabljanju.

Validacija pristopov kot učinkovitih in prenosljivih, s posebnim poudarkom na **Evropskem referenčnem okviru za zagotavljanje kakovosti v poklicnem izobraževanju in unposabljanju (EQAVET)**.

Poudarek na **digitalnih orodjih, praktičnih dogodkih in strategijah za podporo** tako trenerjem kot udeležencem usposabljanja.

Izbira praks glede na njihovo skladnost s cilji programa TREADS: **izgradnja digitalno usposobljenih, odpornih turističnih strokovnjakov, ki se zavedajo digitalnih tveganj in so sposobni sprejeti blažilne ukrepe**.

1. Dogodki ozaveščanja in vključenost sektorjev

- Centri za poklicno izobraževanje in usposabljanje izvajajo dogodke za ozaveščanje (dnevi odprtih vrat, tekmovanja v digitalnih veščinah, sejmi zaposlovanja) v sodelovanju z lokalno turistično industrijo in poklicnimi združenji.
- Sodelovanje v nacionalnih in evropskih kampanjah in projektih digitalizacije sektorja.

•Prenosljivost

- *Navzkrižna promocija z industrijo in redna tekmovanja na temo sektorja privabljajo nove talente iz celotnega sektorja.*

2. Zagotavljanje kakovosti in EQAVET

- Sistematično sprejemanje kazalnikov EQAVET za ocenjevanje, primerjalno analizo in izboljšanje kakovosti programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja.
- Sodelovanje z regionalnimi agencijami za usposabljanje in redna uporaba povratnih informacij bivših študentov in delodajalcev.

•Prenosljivost

- *Standardizirani kazalniki in povratne zanke delodajalcev/deležnikov zagotavljajo nenehno izboljševanje povsod.*

3. Digitalna orodja in strokovno usposabljanje

- Aktivna uporaba platform za e-učenje tako za trenerje kot za udeležence usposabljanja.
- Delavnice in moduli kombiniranega učenja spodbujajo digitalne veščine, z naraščajočim trendom vključevanja digitalizacije v pedagoško prakso.

•Prenosljivost

- *Vsi centri lahko ponujajo delavnice digitalnih veščin in mešano učenje, ne glede na fizične vire.*

4. Kibernetska varnost in digitalna odpornost

- E-učni moduli o kibernetski varnosti so obvezni za trenerje in se aktivno promovirajo med študenti, da bi se povečala ozaveščenost in usposobljenost na področju digitalne varnosti.
- V učne načrte poklicnega izobraževanja in usposabljanja so vključeni varstvo podatkov, uporaba digitalnih orodij in vsebine o kibernetski varnosti, da bi se zagotovilo, da učenci razvijejo bistvene veščine za obvladovanje digitalnih tveganj v turističnem sektorju

•Prenosljivost

- *Module, ki temeljijo na delu, je mogoče vključiti v večino učnih načrtov poklicnega izobraževanja in usposabljanja.*

1. Ozaveščanje in sodelovanje

- Organizacija nacionalnih in regionalnih sejmov poklicnega izobraževanja in usposabljanja, dni kariere, dni odprtih vrat in delavnic, pogosto v sodelovanju s sektorskimi zbornicami (npr: Grška hotelska zbornica).
- Promocija prek medijev (tradicionalnih in družbenih), vključno z zgodbami o uspehu alumnov in deljenjem rezultatov projektov.
- Sodelovanje na evropskih in nacionalnih tekmovanjih v znanju in spretnostih ter multiplikacijskih dogodkih Erasmus+.

•Prenosljivost

- *Vsi partnerji lahko posnemujejo sejme, dneve odprtih vrat in tekmovanja, da bi povečali privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter spodbudili angažiranost sektorja.*

2. Zagotavljanje kakovosti in nenehno izboljševanje

- Izvajanje EQAVET-a z jasnimi kazalniki kakovosti, samoocenjevanjem in rednimi pregledi programa.
- Vključenost deležnikov (delodajalcev, študentov, oblikovalcev politik) v posodobitve učnih načrtov in cikle povratnih informacij.

•Prenosljivost

- *Letna poročila o samooceni in posvetovanja z deležniki so cenovno ugodni pristopi z visokim učinkom za vse centre za poklicno izobraževanje in usposabljanje.*

3. Digitalna orodja za razvoj trenerjev

- Široka uporaba platform LMS (Open eClass, Moodle, Google Classroom) in digitalnega upravljanja tečajev.
- Sodelovanje v usposabljanjih za digitalni marketing, spletnih seminarjih in spletnih skupnostih.
- Uporaba orodij za spletno sodelovanje (Teams, Slack) in VR/AR za poglobljene praktične izkušnje.

•Prenosljivost

- *Asinhroni spletni tečaji in virtualno usposabljanje so prilagodljivi z minimalnimi viri.*

4. Ozaveščenost o kibernetiki varnosti

- Letni dnevi ozaveščanja o kibernetiki varnosti za trenerje in študente, ki vključujejo simulacije, ki jih vodijo vrstniki, predavanja strokovnjakov in interaktivne seje.
- Spodbujanje trenerjev in študentov k opravljanju e-učnih modulov o kibernetiki varnosti iz mednarodnih virov (TryHackMe, IBM SkillsBuild).

•Prenosljivost

- *Dnevi ozaveščanja in skrbno načrtovano e-učenje so hitre zmage za katero koli okolje poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali usposabljanja.*

1. Sodelovanje in ozaveščanje v industriji

- Močna tradicija sodelovanja med centri za poklicno izobraževanje in usposabljanje, regionalnimi agencijami za zaposlovanje in turističnimi podjetji za praktično učenje v resničnem svetu.
- Promocija programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja z medijskimi kampanjami, dnevi odprtih vrat, vodenimi obiski podjetij in dogodki.

•Prenosljivost

- *Skupni dogodki in vodeni ogledi zlahka spodbujajo praktično znanje o sektorju v vseh kontekstih.*

2. Izvajanje EQAVET-a

- Centri za poklicno izobraževanje in unposabljanje kazalnike kakovosti, ki temeljijo na EQAVET, in spremljajo rezultate in zadovoljstvo študentov .
- Redne posodobitve učnih načrtov na podlagi povratnih informacij podjetij, trga dela in diplomantov.

•Prenosljivost

- *Standardizirano spremljanje in sledenje diplomantom pospešujeta izboljšanje kakovosti povsod.*

3. Orodja za strokovni razvoj in digitalno izpopolnjevanje

- Institucionalna uporaba platform za e-učenje in mikroučenje (Moodle, virtualni laboratoriji), zlasti za kibernetsko varnost, digitalno pismenost in pedagoške inovacije.
- Aktivna spletna omrežja za trenerje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju za izmenjavo virov in strokovno podporo.

•Prenosljivost

- *Skupnosti vrstniških vzgojiteljev in modularne digitalne vsebine so prilagodljive med državami.*

4. Prakse kibernetske varnosti

- Organizacija regionalnih inovacijskih sejmov, tehnoloških hekonov in tekmovanj v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, vključno z udeležbo baskovskega inovacijskega centra Tknika.
- Integracija vsebin o digitalnih tveganjih in kibernetski varnosti v praktične module (mpr. ravnanje s podatki za turistično upravo).

•Prenosljivost

- *Modularno, na dogodkih temelječe digitalno učenje je mogoče enostavno ponoviti za druga predmetna področja.*

1. Ozaveščanje in promocija

- Aktivna udeležba na nacionalnih izobraževalnih sejnih (npr. «Informativa») in skupni promocijski dogodki z organi trga dela in turizma.
- Karierno svetovanje in dnevi odprtih vrat v centrih za poklicno izobraževanje in usposabljanje za učence in starše.

• *Prenosljivost*

- *Redno samoocenjevanje in digitalno analizo je mogoče prilagoditi vsem partnerskim okoljem.*

2. Samoocenjevanje na podlagi EQAVET

- Široka uporaba nacionalnega sistema samoevalvacije (EPoS) in uskladitev z EQAVET.

• *Prenosljivost*

- *Standardizirani kazalniki in povratne zanke delodajalcev/deležnikov zagotavljajo nenehno izboljševanje povsod.*

3. Izpopolnjevanje trenerjev z digitalnimi kompetencami

- Nacionalna podpora za spletno usposabljanje, spletne seminarje in digitalne mikrotečaje Moodle in Arnes Učilnice.
- Praksa in zaposlitve za trenerje v turističnih podjetjih za neposredno digitalno implementacijo.

• *Prenosljivost*

- *Digitalni mikrotečaji in prakse v podjetjih so izvedljive povsod.*

4. Kibernetika varnost in digitalna orodja

- Vključevanje vsebin o varstvu podatkov, digitalnih orodjih in kibernetiki varnosti v posodobljene učne načrte poklicnega izobraževanja in usposabljanja, pogosto v sodelovanju z nacionalnimi strokovnjaki.

• *Prenosljivost*

- *Kibernetika varnost, integrirana v učni načrt, se lahko prilagodi v vsaki partnerski državi.*

3.1 Sinteza: Najrelevantnejše in prenosljive prakse

Kot najprimernejše za široko uporabo med partnerskimi državami so se izkazale naslednje dobre prakse:

1

Letni dogodki ozaveščanja o digitalni/kibernetski varnosti

Interaktivno, enostavno organizirano in učinkovito za ozaveščanje vseh deležnikov.

2

Vključevanje kibernetske varnosti in digitalnih znanj v osnovne učne načrte

Vključevanje digitalnih tveganj v vsakodnevne module zagotavlja izpopolnjevanje in odpornost v celotnem sektorju.

3

Zagotavljanje kakovosti, usklajeno z EQAVET, s povratnimi zankami

Strukturirano samoocenjevanje, redni pregledi in vključenost delodajalcev/diplomantov za ustreznost učnega načrta in večjo zaposljivost.

4

Uporaba kombiniranih in spletnih učnih platform

Uporaba LMS (npr. Moodle) za zagotavljanje posodobljenih, interaktivnih kibernetskih/digitalnih modulov.

5

Skupnosti za profesionalni razvoj in digitalno mikroučenje za trenerje

Spodbujanje sodobnih pedagoških veščin, medsebojne podpore in nenehnega prilagajanja digitalnim.

6

Partnerstva za učenje na delovnem mestu z industrijo

Resnične težave na delovnem mestu, scenariji digitalnih tveganj in prakse/vajeništva naredijo.

3.2 Meddržavna sinteza: Ključne dobre prakse v TREADS po državah

Država	a) Organizacija dogodkov in dejavnosti za ozaveščanje o poklicnem izobraževanju in usposabljanju	b) Izvajanje EQAVET	c) Orodja, digitalne in druge prakse strokovnega razvoja za učitelje/trenerje
Grčija	- Nacionalni/regionalni sejmi poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EOPPEP, ministrstvo) - Sodelovanje na evropskih/državnih tekmovanjih - Dnevi kariere in odprtih vrat, delavnice - Sodelovanje s zbornicami (npr. Grška hotelska zbornica) - dogodki za razširjanje informacij o programu Erasmus+ - Aktivna uporaba medijev/družbenih platform	- Nacionalna referenčna točka (EOPPEP); nacionalni okvir zagotavljanja kakovosti, usklajen z EQAVET - Akreditacija in certificiranje, usklajena z EQAVET/EQF - Uspešnost se spremlja s kazalniki - Letna poročila o samooceni - Integracija učenja na delovnem mestu (WBL) - Povratne informacije deležnikov	- Usposabljanje za orodja digitalnega trženja - "Na novo si predstavljajte učenje na daljavo" (Erasmus+) - Pobuda ReGeneration (medsebojno mentorstvo, izpopolnjevanje) - Sistemi za upravljanje učenja (LMS): Open eClass, Moodle, Google Učilnica - Spletni seminarji (EOPPEP), spletne skupnosti - Mikroučenje, gamifikacija, AR/VR, spletna orodja (Teams, Slack), TryHackMe, IBM SkillsBuild, SEV Hub, Coursera/Udemy - Programi za usposabljanje učiteljev Erasmus+
Španija	- Dnevi odprtih vrat, vodeni ogledi podjetja - Regionalni sejmi inovacij - Medijski dogodki, javne kampanje za poklicno izobraževanje in usposabljanje - Sodelovanje z agencijami za zaposlovanje in delodajalci v turizmu	- Kazalniki, ki temeljijo na EQAVET, v centrih za poklicno izobraževanje in usposabljanje - Učni načrt posodobljen na podlagi povratnih informacij delodajalcev/diplomantov - Močna integracija učenja na delovnem mestu - Sistematično spremljanje in sledenje diplomantom	- Platforme za e-učenje: Moodle, FP a Distancia - Spletne strokovne skupnosti za izmenjavo virov - Regionalno »usposabljanje trenerjev« na področju digitalnega/kibernet skega komuniciranja (npr. Tknika, Baskija) - Inovacije/razvojni razvoj prek virtualnih

	- Erasmus+ multiplikacijski dogodki	- Uskladitev z EQF za preglednost	- laboratorijev, hekatonov, kratkih modulov za izpopolnjevanje - Izkušnje s projektnimi/mikroa kreditacijskimi pristopi
Italija	- Dnevi odprtih vrat, tekmovanja v digitalnih veščinah - Sejmi zaposlitve v sodelovanju z industrijskimi/poklicnimi združenji - Sektorske kampanje in dogodki Erasmus+ - Sodelovanje z regionalnimi izobraževalnimi agencijami in podjetji	- Široko razširjeno uvajanje EQAVET-a s kazalniki (zaposljivost, zadovoljstvo, rezultati) - Integracija povratnih informacij alumnov/delodajalcev - Učenje na delovnem mestu (prakse/vajeništva) - Primerjalna analiza in ciklični nenehni izboljševanja	- Delavnice/kombinirano učenje o digitalnih temah - Uporaba platform za e-učenje za trenerje in pripravnike - Združenja digitalnih virov, spletni seminarji, profesionalni razvoj pod vodstvom vrstnikov - IT/kibernetski moduli v poklicnem izobraževanju in usposabljanju - Strokovne skupnosti za izmenjavo učiteljev - Sodelovanje v evropskih projektih za inovativen razvojni program
Slovenija	- Nacionalni sejmi (npr. Informativa), karierno svetovanje - Skupni dogodki z industrijo/turističnimi organizacijami - Dan odprtih vrat/dejavnosti za starše in učence - Nacionalno/regionalno sodelovanje za prepoznavnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja	- Nacionalna samoevalvacija (EPoS) - Uskladitev z EQAVET in EQF - Letno zagotavljanje kakovosti/samoocenjevanje in primerjalna analiza - Vključevanje deležnikov prek smernic CPI - Posodobitve učnega načrta na podlagi podatkov	- Nacionalno podprt Moodle, Arnes Učilnice - Praksa za trenerje, zaposlitve v podjetjih - Digitalno mikroučenje, spletni seminarji, virtualna srečanja - Stalno izpopolnjevanje digitalnih/kibernetskih veščin - Erasmus+ in agencijsko podprte strokovne seje

3.3 Priporočila za izvajanje

Za učinkovito izboljšanje kompetenc na področju digitalne in kibernetске varnosti v sektorju poklicnega izobraževanja in usposabljanja v turizmu so predlagana naslednja strateška priporočila. Namen teh korakov je spodbujati ozaveščenost, izboljšati ustreznost učnih načrtov, podpreti stalni strokovni razvoj in okrepiti sodelovanje med ponudniki izobraževanja in digitalno podkovanimi industrijskimi partnerji.

- ✓ Organizirajte ali sodelujte na letnih dogodkih o kibernetски varnosti ali digitalnih inovacijah; vključite tako študente kot lokalna podjetja.
- ✓ Posodobite vse glavne učne načrte, da bodo izrecno zajemali digitalna tveganja in varstvo podatkov – z uporabo študij primerov, pomembnih za turistični sektor.
- ✓ Sprejeti ali okrepiti okvir EQAVET; vključiti redne povratne informacije študentov in delodajalcev.
- ✓ Vlagajte v platforme za e-učenje za modularno usposabljanje na področju kibernetских/digitalnih veščin ali jih bolje uporabljajte.
- ✓ Razviti mrežo ali skupnost praks za trenerje, vključno z digitalnim mikroučenjem in izmenjavo izkušenj.
- ✓ Zagotovite si pripravištva, zaposlitve in možnosti sodelovanja z digitalno podkovanimi turističnimi podjetji.

PRAKTIKE POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA NA PODROČJU KIBERNETSKE VARNOSTI PO DRŽAVAH

4.1 Slovenija

Kibernetika varnost in digitalna odpornost, integrirana v učni načrt

Slovenija je v šolskem letu 2023/2024 izvedla obsežno **posodobitev svojega nacionalnega učnega načrta za poklicno izobraževanje in usposabljanje na področju turizma in gostinstva**, ki jo je koordiniral Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje (CPI).

- **Uporabna informatika in statistika (120 ur):**
 - Študenti se učijo sodobne uporabe IKT, s poudarkom na varstvu podatkov in varnosti informacijskih sistemov.
 - Razviti tako znanje (razumevanje varnostnih načel) kot kompetence (prepoznavanje varnostnih groženj na resničnih napravah/sistemih).

Vsebine o kibernetiki varnosti in digitalni odpornosti so bile vključene predvsem v predmet "Uporabna informatika in statistika" in druge sorodne predmete, s poudarkom predvsem na vidikih digitalne odpornosti. Vendar trenutno ni samostojnega tečaja, ki bi bil namenjen izključno kibernetiki varnosti. Ta integracija jasno uvaja temo, hkrati pa priznava, da bi lahko bil prihodnji razvojni korak vzpostavitev namenskega samostojnega tečaja ali predmeta za poglobitev strokovnega znanja o kibernetiki varnosti znotraj učnega načrta. Kar zadeva ciljne ravni poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se prispevek osredotoča posebej na programe 5. stopnje EQF.

- **Poslovna ekonomija (90 ur):**
 - Osredotočite se na digitalna orodja za poslovanje in optimizacijo.
- **Trženje v gostinstvu in turizmu (120 ur):**
 - Poudarek na integraciji IKT, avtomatizacije, digitalizacije, umetne inteligence in CRM v trženjske procese.

- Učenci pridobijo praktične veščine za digitalni marketing in upravljanje interakcije s strankami.

Opomba: Globina pokritosti na posameznem področju je odvisna od strokovnega znanja učiteljev in osredotočenosti na nove teme – vendar nacionalni kurikulum zagotavlja, da sta digitalna tveganja in odpornost vključena v vse ključne predmete.

Prenosljiva praksa:

Ta model prikazuje, kako kibernetsko varnost in digitalno odpornost vključiti neposredno v osnovne tečaje poklicnega izobraževanja in usposabljanja, prilagodljiv pa je za vse partnerje, ki želijo te veščine vključiti v splošno prakso.

4.2 Grčija

Večsmerna ozaveščanje in izpopolnjevanje o kibernetski varnosti

Čeprav v Grčiji ni namenskega tečaja poklicnega izobraževanja in usposabljanja na temo »kibernetske varnosti za turizem«, sektor uporablja vrsto pristopov, ki združujejo ozaveščanje, certificiranje in sodelovanje z industrijo:

- **Splošne ponudbe poklicnega izobraževanja in usposabljanja za kibernetsko varnost:**
 - *Napredna strokovna diploma Kibernetska varnost:* osredotoča se na tehnične/vodstvene spretnosti, obvladovanje tveganj, zagotavljanje omrežij; odprto tako za osebe s poklicnim izobraževanjem kot za osebe brez poklicnega izobraževanja.
 - *Kibernetska kriminaliteta in kibernetska varnost (e-učenje Univerze v Atenah):* Zajema omrežja, grožnje, varne prakse obdelave podatkov, upravljanje naprav, osnovno kriptografijo in VPN-je.
- **Sodelovanje in ozaveščanje centrov za poklicno izobraževanje in usposabljanje:**
 - *Dnevi ozaveščanja o kibernetski varnosti:* letni ali polletni praktični dogodki, ki privabljajo strokovnjake iz sektorja in demonstracije v živo.

- *Potrdila o certificiranju:* Izobraževalce in pripravnike spodbujamo k pridobivanju certifikatov, ustreznih za industrijo (npr. CISSP).
- *Sodelovanja:* Formalne povezave z nacionalnimi (NCSA) in evropskimi (ENISA) agencijami za kibernetško varnost zagotavljajo uradna gradiva, podporo in posodobljene smernice.
- **Strokovni razvoj:**
 - Aktivna uporaba LMS-ja (Open eClass , Moodle, Google Classroom).
 - Bogat ekosistem spletnih seminarjev, skupnosti in spletnih platform za razvoj trenerjev.
 - Praktične platforme za praktično izgradnjo znanj in spretnosti s področja kibernetške varnosti (npr. TryHackMe , IBM SkillsBuild).

Prenosljiva praksa:

Organizacija dogodkov za ozaveščanje o kibernetški varnosti , spodbujanje certificiranja in partnerstvo z nacionalnimi agencijami so učinkovite, takojšnje in enostavno izvedljive prakse, ki jih je mogoče prilagoditi vsem partnerskim kontekstom poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

4.3 Španija

Napreden, modularni ekosistem poklicnega izobraževanja in usposabljanja za kibernetško varnost

Španija ponuja enega najbolj raznolikih in zrelih ekosistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja na področju kibernetške varnosti, s sektorsko neodvisnimi in sektorsko osredotočenimi temelji:

1. Višja poklicna izobrazba s področja kibernetške varnosti (Ciberseguridad sl Entornos de las Tecnologías de la Información)

- Modularno, nacionalno regulirano in vključuje analizo kibernetških groženj, skladnost z GDPR in etično hekanje.
- Ponuja se v več kot 50 javnih/zasebnih centrih za poklicno izobraževanje in usposabljanje (Madrid, Baskija, Katalonija, Andaluzija).

- Vsebina je prilagodljiva specifičnemu profilu digitalnega tveganja turističnega sektorja.

2. Tknika – baskovsko raziskovalno središče poklicnega izobraževanja in usposabljanja

- Uporabni raziskave in razvoj ter tečaji za usposabljanje trenerjev na področju kibernetске varnosti, razvoj učnih gradiv in pilotno preizkušanje rešitev z lokalnimi turističnimi podjetji.
- Ključni akter pri krepitvi zmogljivosti in širjenju vrhunskih digitalnih znanj v regiji.

3. Usposabljanje za kibernetско varnost na osnovi Moodla

- Široko se uporablja tako za formalne študijske programe kot za programe nadaljnega strokovnega izobraževanja (»FP a Distancia«) in ponuja prilagodljive, skalabilne rešitve z interaktivnimi moduli in podporo inštruktorjev v živo.

4. INCIBE FP Empreende Program

- Nacionalna pobuda za spodbujanje podjetništva in inovacij na področju kibernetске varnosti med dijaki in učitelji poklicnega izobraževanja in usposabljanja prek hekatonov, tekmovanj in mentorstva.

5. Ponudba kratkih tečajev (FPE)

- Javno financirano usposabljanje za izpopolnjevanje odrasle delovne sile na področju osnov kibernetске varnosti (ponudniki SEPE, Lanbide in regionalni zavodi za delo); še posebej priporočljivo za zaposlene v malih in srednje velikih podjetjih v turizmu.

Prenosljiva praksa:

Španski sistem dokazuje vrednost modularnih, skladnih programov, partnerstev inovacijskih centrov in vključevanja kibernetске varnosti tako v formalno poklicno izobraževanje kot tudi v poti izpopolnjevanja.

4.4 Italija

Digitalni prehod z nastajajočimi moduli kibernetске varnosti

Ni ekskluzivnih programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja na temo »kibernetске varnosti za turizem«, vendar se digitalni prehod v celotnem sektorju pospešuje:

- **Osnovna IKT in digitalna pismenost:**
 - Vse poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja za turizem zdaj vsebujejo digitalne elemente in elemente varstva podatkov kot osnovne kompetence.
- **Integrirane enote za kibernetско varnost (EQF 3/4):**
 - Operater IKT, IT tehnik – sistemi/omrežja : Uvod v vsebine s področja kibernetске varnosti in zaščite omrežij/podatkov na srednji ravni.
- **Specialistični (višji) tečaji – IFTS/ITS (EQF 4/5):**
 - Mreženje in varnost (Akademija ITSIncom)
 - Strokovnjak za kibernetско varnost (Agenzia Formativa Formatica)
 - Tehnik za varnost omrežij in storitev v oblaku (Fondazione Aldini Valeriani)
 - Specialist za kibernetско varnost na področju umetne inteligence (ITS Academy Adriano Olivetti)
 - Vse odlikuje močno sodelovanje s podjetji (prakse, trenerji iz industrije) in prilagodljiva vsebina tečajev.
- **Nastajajoča praksa:**
 - Naraščajoči trend prilagojenih projektov Erasmus+ in nadgradenj učnih načrtov, ki jih vodi industrija, da bi odražali sektorska tveganja in digitalizacijo trga.

Prenosljiva praksa:

Uporabite modularni, industrijsko usmerjen pristop , ki vključuje module kibernetске varnosti v splošne programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter jih dopolnite s ciljno usmerjenimi kratkimi tečaji.

Tabela 1: Najrelevantnejše dobre prakse za izvajanje

Kategorija prakse	Dobre prakse	Vpliv / Koristi	Prenoslјivost	Primeri držav
A) Dogodki in dejavnosti ozaveščanja	Nacionalni/regionalni sejmi, hekatoni, dnevi ozaveščanja o kibernetски varnosti, multiplikacijski dogodki Erasmus+	Povečuje privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja; krepi sektorsko ozaveščenost; zagotavlja široko razumevanje digitalnih in kibernetско-varnostnih prioritet med študenti, mentorji in delodajalci.	Visoka (lahko jo izvajajo vsi partnerji, prilagojeno potrebam lokalnega sektorja)	Vse partnerske države
B) Zagotavljanje kakovosti EQAVET	Uporaba kazalnikov EQAVET za rezultate in zadovoljstvo; stalne posodobitve učnega načrta; vključevanje deležnikov	Zagotavlja visoko kakovost, ustreznost in nenehno prilagajanje poklicnega izobraževanja in usposabljanja razvijajočemu se digitalnemu in kibernetско-varnostnemu okolju.	Zelo visoka (že nacionalni standard ali narašča pri vseh partnerjih)	Vse partnerske države
C) Orodja in profesionalni razvoj učiteljev	Platforme LMS (Moodle, Open eClass), digitalno mikroučenje, spletni seminarji, mreže učiteljev, VR/AR, gamifikacija,	Zagotavlja, da so trenerji opremljeni za poučevanje najnovejših digitalnih in kibernetских tem, s čimer spodbuja kulturo nenehnega	Visoka (cenovno ugodna, prilagodljiva, prilagodljiva v različnih izobraževalnih sistemih)	Vse partnerske države

	sodelovanje nacionalnih agencij	izboljševanja in pripravljenosti.		
--	---------------------------------	-----------------------------------	--	--

Priporočila za izvajanje

- **Za izvajalce/učitelje poklicnega izobraževanja in usposabljanja:**
 - Revidirati učne načrte za digitalne vsebine; spremeniti jih tako, da bodo v njih vključeni kibernetška varnost in digitalna odpornost.
 - Načrtujte vsaj en letni dan ozaveščanja o kibernetški varnosti in omogočite udeležbo študentov na nacionalnih/mednarodnih tekmovanjih.
 - Iščite partnerstva z regionalnimi inovacijskimi centri/ industrijo; pilotni skupni moduli ali izmenjave trenerjev.
 - Za vsa nova in stalna digitalna izpopolnjevanja uporabljajte sisteme za upravljanje učenja (LMS) in platforme za e-učenje.
 - Podprite trenerje pri pridobivanju dodatnih certifikatov in vključevanju v skupnosti vrstniške podpore.
- **Za deležnike politik:**
 - Spodbujati ogrodja (EQAVET, EQF) za stalno spremljanje, vključevanje povratnih informacij in razširjanje najboljših praks.
 - Spodbujati medsektorsko sodelovanje in javno-zasebna partnerstva v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

Priročnik dobrih praks TREADS dokazuje, da je gradnja digitalne odpornosti in zmogljivosti za kibernetško varnost v poklicnem izobraževanju in usposabljanju na področju turizma bistvena in dosegljiva v različnih evropskih kontekstih. S preučevanjem in sintetiziranjem praks iz Grčije, Španije, Italije in Slovenije priročnik partnerjem ponuja jasen načrt za razvoj digitalno nadgrajenih in varnostno ozaveščenih strokovnjakov, ki se lahko odzovejo na spreminjajoče se izzive digitaliziranega turističnega sektorja.

Prakse so preizkušeni, prenosljivi modeli, primerni za široko uporabo. Z usklajenim izvajanjem teh dobrih praks lahko vse partnerske države znatno napredujejo pri doseganju ciljev projekta: opremljanju sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter strokovnjakov za varen in trajnosten uspeh v turističnem gospodarstvu, ki je usmerjeno v digitalno tehnologijo.

 treadsproject.eu

 [treads-project](https://www.linkedin.com/company/treads-project)

 [Treads Project](https://www.facebook.com/TreadsProject)

 [treadsprojecteu](https://www.instagram.com/treadsprojecteu)

Co-funded by the
European Union

Co-funded by the European Union. The opinions and views expressed are solely those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the European Union or the Spanish Service for the Internationalization of Education (SEPIE). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them